

ساعت امتحان: ۱۰/۵ صبح
وقت امتحان: ۶۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۷
تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

ش. صندلی (ش. داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی مبتکران
نام و نام خانوادگی: نام پدر: پایه: یازدهم
رشته: انسانی
سؤال امتحان درس: علوم و فنون ادبی ۲ نام دبیر: سهند سلطاندوست
سال تحصیلی ۱۳۹۹-۴۰۰

بازم

۱/۵

۴ نمره

الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

۱. کدام یک از ویژگی‌های فکری سبک عراقی موجب پیدایش عرفان در قرن هفتم شد؟ به طور کامل و دقیق بنویسید:

۱.

۲.

۳.

۲. جدول زیر را تکمیل کنید:

نام نویسنده	نوع نثر کتاب	موضوع و محتوا
گلستان	سعدی	
مرصاد العباد		
تاریخ جهانگشا		

۳. چرا در عصر مغول و تیمور، تاریخ‌نویسی رواج پیدا کرد؟ توضیح دهید.

۶ نمره

ب) موسیقی شعر (عروض)

۴. با خوانش درست بیت‌ها، رکن‌های آن را مشخص کنید و هر رکن را در خانه خود جای دهید و جدول را کامل کنید.

(حافظ) (آ) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست / کی طمع در گردش گیتی دود پرور کنم

پایه‌های آوایی	مَن کِ دَا رَمَ			
نشانه‌های هجایی		گَر دِ شِ گِی	تِی یِ دَوْنِ پَر	
.....				

(ب) من امشب آمدستم وام بگزارم / حسابت را کنار جام بگذارم (اخوان ثالث)

پایه‌های آوایی				
نشانه‌های هجایی		کِ نَا رِ جَا		
.....				

(پ) عنکبوتی را به حکمت دام داد / صدر عالم را درو آرام داد (عطارد)

پایه‌های آوایی				
نشانه‌های هجایی		رَا بِ حِک مَت		
.....				

۶ نمره

ج) زیبایی‌شناسی (آرایه‌های ادبی)

۵. در ابیات زیر تشبیه‌های فشرده (بلیغ) و گسترده را بیابید و پایه‌ها آن‌ها را مشخص کنید: (ممکن است فقط یک نوع تشبیه وجود داشته باشد).

(حافظ) (آ) پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی / گوش کشیده است؛ از آن گوش به من نمی کند

نوع تشبیه: پایه‌های تشبیه:

(ب) دل گرفتار بلای عشق توست / جان شهید کربلای عشق توست (وفایی)

نوع تشبیه: پایه‌های تشبیه:

بارم

۰/۵

۶. وجه شبه را در شعرهای زیر مشخص کنید:

- آ) صدا چون بوی گل در جنبش آب/ به آرامی به هر سو پخش می‌شد
 ب) نفس کز گرم‌گاه سینه می‌آید برون، ابری شود تاریک.
- وجه شبه: (فریدون توللی)
 وجه شبه: (اخوان ثالث)

۷. دو پایه اصلی تشبیه (مشبه و مشبه‌به) را در اشعار زیر مشخص کنید:

- آ) پشت هیچستان چتر خواهش باز است...
 ب) هر چه به گرد خویشان می‌نگرم در این چمن/ آینه ضمیر من جز تو نمی‌دهد نشان
- مشبه: مشبه‌به: (سهراب سپهری)
 مشبه: مشبه‌به: (هوشنگ ابتهاج)

۸. نوع تشبیه و پایه‌های آن را در ابیات زیر مشخص کنید:

- آ) برای قد کشیدن در هوایت/ دلم مثل صنوبرها صبور است
 نوع تشبیه: پایه‌های تشبیه:
- ب) زمین چو سینه سهراب زیر جوشن برگ/ فرو نشسته در آن ناوک صنوبر و غان
 نوع تشبیه (۱): پایه‌های تشبیه:
 نوع تشبیه (۲): پایه‌های تشبیه:

۴ نمره

د) نقد و تحلیل نظم و نثر

۹. متن زیر از «مرصاد العباد» را از نظر زیبایی‌شناسی (کاربرد چهار آرایه ادبی) بررسی کنید:

پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد.

۱. کاربرد آرایه نمونه از متن:
 ۲. کاربرد آرایه نمونه از متن:
 ۳. کاربرد آرایه نمونه از متن:
 ۴. کاربرد آرایه نمونه از متن:

۱۰. شعر زیر سروده مولوی را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:

آن یکی آمد در یاری بزد
 گفت من؛ گفتش «برو هنگام نیست»
 خام را جز آتش هجر و فراق
 کی پزد کی وارهاوند از نفاق؟
 رفت آن مسکین و سالی در سفر
 در فراق دوست سوزید از شرر
 پخته شد آن سوخته؛ پس باز گشت
 باز گرد خانه انباز گشت
 حلقه زد بر در به صد ترس و ادب
 تا بنجهد بی‌ادب لفظی ز لب
 بانگ زد یارش که «بر در کیست آن؟»
 گفت «بر در هم تویی ای دلستان»

آ) سه مورد از ویژگی‌های زبانی ابیات بالا را بنویسید:

۱.
 ۲.
 ۳.

ب) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟

۱. موضوع کلی:
 ۲. مفهوم کلی:
 ۳. لحن و مقصود بیان:

پ) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید:

۱. قالب شعر:
 ۲. شکل بیان:

موفق باشید

جمع کل

۲۰

نمره ورقه (به عدد):	به حروف:	نمره تجدید نظر (به عدد):	به حروف:
نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ/ امضاء: / ۱۳۹۹	نام/ نام خانوادگی دبیر:	تاریخ/ امضاء: / ۱۳۹۹

ساعت امتحان: ۱۰/۵ صبح

وقت امتحان: ۶۰ دقیقه

تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۱۰/۲۷

تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

نام واحد آموزشی: دبیرستان غیردولتی مبتکران

درس: علوم و فنون ادبی ۲

سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۴۰۰

نام دبیر: سهند سلطاندوست

پایه: یازدهم

نوبت امتحانی: دی ماه ۹۹

رشته: انسانی

نمره ۴

الف) تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی

۱. حمله مغول (نمره ۰/۲۵) و قوت گرفتن اعتقاد به قضا و قدر (نمره ۰/۲۵)؛
۲. بی‌توجهی به امور دنیوی (نمره ۰/۲۵) و دل بستن به حیات باقی (نمره ۰/۲۵)؛
۳. سرخوردگی و ناامیدی (نمره ۰/۲۵) شعرا و ادبا از اوضاع اجتماعی (نمره ۰/۲۵).

(هر خانه جدول ۰/۲۵ نمره)

نام نویسنده	نوع نثر کتاب	موضوع و محتوا
گلستان	سعدی	تعلیمی
مرصاد العباد	نجم‌الدین رازی	عرفانی
تاریخ جهانگشا	عطاملک جوینی	موضوع و پیچیده تاریخی

۳. فرمانروایان ایلخانی [او تیموری] به اخبار و سرگذشت نیاکان و پدران خود (نمره ۰/۲۵)
- و شرح جنگ‌ها و فتوحات آن‌ها دلبستگی فراوانی داشته‌اند (نمره ۰/۲۵).

نمره ۶

ب) موسیقی شعر (عروض)

(هر خانه جدول ۰/۲۵ نمره)

۴. آ)

پایه‌های آوایی	مَن کِ دَا رَم	دَر گِ دَا یِی	گَن جِ سَل طَا	نِی بِ دَسْت
	کِی طَ مَع دَر	گَر دِشِ گِی	تِی یِ دُون پَر	وَر کُ نَم
نشانه‌های هجایی	__ U _	_ _ U _	_ _ U _	_ U _

(هر خانه جدول ۰/۲۵ نمره)

ب)

پایه‌های آوایی	مَ نِم شَب آ	مَ دَس تَم وا	مَ بَگ زَا رَم
	حِ سَا بَت رَا	کِ نَا رِ جَا	مَ بَگ ذَا رَم
نشانه‌های هجایی	_ _ _ U	_ _ _ U	_ _ _ U

(هر خانه جدول ۰/۲۵ نمره)

پ)

پایه‌های آوایی	عَن کَ بُو تِی	رَا بِ جِک مَت	دَا م دَاد
	صَد رِ عَا لَم	رَا دَ رَوَا	رَا م دَاد
نشانه‌های هجایی	_ _ U _	_ _ U _	_ U _

نمره ۶

ب) زیبایی‌شناسی (آرایه‌های ادبی)

۵. آ) نوع تشبیه: تشبیه فشرده [بلیغ]. مشبه: ابرو. مشبه‌به: کمان. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
- ب) نوع تشبیه: تشبیه فشرده [بلیغ]. مشبه: عشق / عشق / جان. مشبه‌به: بلا / کربلا / شهید کربلا. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۶. آ) وجه شبه: مصراع ۲ / [به آرامی] پخش شدن. ب) وجه شبه: تاریک / تاریکی. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۷. آ) مشبه: خواهش. مشبه‌به: چتر. ب) مشبه: ضمیر. مشبه‌به: آینه. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۸. آ) نوع تشبیه: تشبیه گسترده؛ مشبه: دلم. ادات تشبیه: مثل. مشبه‌به: صنوبرها. وجه شبه: صبوری. نوع تشبیه (۱): تشبیه گسترده؛ مشبه: زمین. ادات تشبیه: چو. مشبه‌به: سینه سهراب. نوع تشبیه (۲): تشبیه فشرده [بلیغ]؛ مشبه: برگ / صنوبر / غان. مشبه‌به: جوشن / ناوک / ناوک. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)

(د) نقد و تحلیل نظم و نثر

۴ نمره

۹. ۱. کاربرد سجع: گل و دل. ۲. کاربرد تشبیه: ابر کرم / باران محبت. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۳. کاربرد تناسب (مراعات نظیر): ابر، باران، بارید. ۴. کاربرد تکرار: گل. [اوج آرایبی (ب، ر، و د ...) هم قبول است.]
۱۰. (آ) (اشاره به حداقل ۳ مورد: هر مورد ۰/۲۵ نمره)
۱. استفاده از واژگان عربی: معتمد، فراق، نفاق، لفظ و
۲. کاهش سادگی و روانی کلام / حرکت به سوی دشواری متن.
۳. کاربرد «ب» سر فعل «بجهت» / کاربرد «می» به جای «همی» / کاربرد «یکی» به جای «کسی».
- (ب)
۱. موضوع کلی: عرفانی. ۲. مفهوم کلی: پرهیز از خودبینی / رسیدن به مقام فناء فی الله. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
- (پ)
۱. قالب شعر: مثنوی. ۲. شکل بیان: داستانی. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)